

Beleidsplan Grote Kerk

2020 - 2024

18-3-2020

Opgesteld door de Werkgroep Grote Kerk

Auteurs: Ad Vermeulen, Ale Groen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	4
2. Uitgangspunten	4
3. Terugblik op gestelde doelen en beoordeling sterkten en zwakten.....	4
3.1 Zijn de gestelde doelen bereikt	4
3.2 Sterke en zwakke punten	5
4. Hoe willen we verder	6
4.1 Missie.....	6
4.2 Visie	6
4.3 Ambities.....	6
4.3.1 Algemeen.....	6
4.3.2 Taakgroep Erediensten.....	7
4.3.3 Taakgroep Cultuur	7
4.3.4 Taakgroep Maatschappij	8
5. Wat willen we in 2024 hebben bereikt?	8
5.1 Taakgroep Eredienst.....	8
5.2 Taakgroep Cultuur	8
5.3 Taakgroep Maatschappij	8
6. Organisatie	9
6.1 Algemeen.....	9
6.2 Taakgroep Cultuur	9
6.3 Samenstelling bestuur.	9
7. Financiën	9
7.1 Financiële grondslag.....	9
7.2 Fondsen en ondersteunende stichtingen rond de Grote Kerk.....	10
8. Werkwijze rond operationele zaken.....	10
8.1 Vakantie of langdurige afwezigheid van de kosteres.....	10
8.2 Waardering voor vrijwilligers.....	10

Bijlagen:

1. Organogram Werkgroep GK.....	11
2. Positie Werkgroep GK binnen PGD.....	12

1. Inleiding

Het “kerk-zijn” in de Grote Kerk Drachten is sinds 2008 aanzienlijk veranderd. In dat jaar viel de beslissing om de Grote Kerk los te koppelen van de wijkgemeente Zuid en om de Grote Kerk een bovenwijkse functie te geven.

De hieruit voortgevloeide beleidsplannen, waarvan het laatste uit 2014 dateert, zijn inmiddels weer aan een actualisering toe vanwege een aantal belangrijke ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkelingen hierbij zijn het gereedkomen van de verbouwing van de Grote Kerk en ontwikkelingen binnen de Protestantse Gemeente Drachten die voortvloeien uit het project “Voortvarend Verder”. Daarnaast zijn er, sinds 2008, ontwikkelingen in de maatschappij.

2. Uitgangspunten

- De rol van de “Stuurgroep Grote Kerk” wordt na de implementatie van “Voortvarend Verder” ingevuld door de “Werkgroep Grote Kerk”, verder aangeduid als “Werkgroep GK” in dit beleidsplan.
- Ook na implementatie van “Voortvarend Verder” blijft de Grote Kerk een “boven-postcodale” rol invullen. Betrokkenen op de Grote Kerk vormen bijgevolg geen apart deelgebied binnen de PGD.
- De activiteiten rondom de Grote Kerk blijven gegroepeerd binnen de volgende taakgroepen:
 - a) Taakgroep Erediensten
 - b) Taakgroep Cultuur
 - c) Taakgroep Maatschappij.
- De Grote Kerk is een kerk van en voor alle inwoners van Smallingerland. Dit probeert de Stichting Vrienden van de Grote Kerk te benadrukken door bewoners van Smallingerland bij de Grote Kerk te betrekken als donateur en door bindende activiteiten te ondersteunen.
- Ook blijft de Stichting “Vrienden van de Grote Kerk” de Taakgroepen financieel ondersteunen.

3. Terugblik op gestelde doelen en beoordeling sterkten en zwakten.

3.1 Zijn de gestelde doelen bereikt?

Beoordeling van de mate waarin doelen, die in het verleden zijn gesteld, zijn gehaald is een subjectieve zaak. De tabel op de volgende bladzijde geeft weer waar verdere uitdagingen liggen. Een korte toelichting op de toegekende scores:

- Plaats van spiritueel welbevinden: Naast reguliere erediensten is de Grote Kerk een plaats voor een meditatiegroep en wordt in allerlei vormen van de gelegenheid gebruik gemaakt om een kaarsje op te steken.
- Anders dan anders: Behalve een omstreden experiment met popmuziek in de 40 –dagentijd is het experimentele karakter tot dusver matig uit de verf gekomen.
- Prachtig uithangbord voor PGD: Na restauratie is dit het geval, doch binnen de PGD is het draagvlak om dit te benutten nog aan de bescheiden kant.

- Plek om op adem te komen: Bij “Open Grote Kerk” is iedereen welkom.
- Open huis voor alle mensen: Open Grote Kerk en Inloophuis vervullen deze functie. Echter gedurende slechts één middag per week.
- Interne doelstellingen: Aan de ontplooiing van vrijwilligers wordt voortdurend gewerkt doch het kan altijd beter.

situatie	doelstelling	0%	Gehaald		100%
Extern	Naast materieel welbevinden in de winkels en op het Raadhuisplein kan de mens in de GK een spiritueel welbevinden ervaren			X	
	Naast het Raadhuisplein kan de GK af en toe “gek” zijn: origineel, creatief, experimenteel, anders dan anders		X		
	De GK is een prachtig uithangbord van de PGD			X	
	Iedereen is van harte genodigd om binnen te komen en een plek te vinden “om op adem te komen”				X
	Een open huis voor alle mensen			X	
Intern	Bij medewerkers/vrijwilligers authenticiteit, open houding, kritische betrokkenheid en professionaliteit, meedenken en meedoen ontwikkelen			X	
	Daarnaast oog blijven houden voor capaciteiten, talenten, mogelijkheden en onmogelijkheden van medewerkers/vrijwilligers			X	

3.2 Sterke en zwakke punten

Sterke punten	Zwakke punten
Grote groep betrokken vrijwilligers	Geen formele gemeenschap, waardoor bestuurlijke slagkracht soms ontbreekt
Pool van vrijwilligers met capaciteiten om activiteiten en projecten vorm te geven	Eenzijdige leeftijdsopbouw van hoofdzakelijk oudere betrokkenen.
Groeiende waardering voor de variatie in erediensten	Bescheiden draagvlak vanuit de PGD
Iconisch gebouw op centrale locatie in Drachten	Monumentaal gebouw waardoor gebruikersaanpassingen beperkt worden
Mogelijkheid tot variatie in erediensten	

4. Hoe willen we verder?

4.1 Missie (opdracht)

De Grote Kerk Drachten wil vanuit Joods-Christelijke inspiratie een warme veelkleurige mantel bieden waardoor een zo breed mogelijke groep in de samenleving zich erkend en herkend mag voelen.

4.2 Visie (droom)

De buitenwereld herkent de Grote Kerk Drachten als een Open Kerk waar de volgende kernwaarden zichtbaar zijn:

- Ontmoeting
- Aandacht
- Scheppend (creatief) bezig zijn
- Onderlinge verbanden

Vanuit deze kernwaarden slaat de Grote Kerk Drachten bruggen zodat er aandacht en respect is voor:

- Verschillende geloofsopvattingen
- De ongelijkheid in de maatschappij
- Kunstuitingen en ethische waarden vanuit de Joods-Christelijke traditie, zowel binnen kerkelijke verbanden als vanuit de seculiere maatschappij

4.3 Ambities

4.3.1 Algemeen

De Werkgroep GK ziet professionele ondersteuning bij het opzetten van haar activiteiten als een noodzakelijke voorwaarde. Een belangrijk aandachtspunt is hierbij professionele ondersteuning op het gebied van publiciteit.

Naast activiteiten die binnen de Taakgroepen vallen probeert de Werkgroep GK ruimte te bieden voor nieuwe activiteiten en samenwerkingsverbanden. Vanuit een initiatief van betrokkenen op de Grote Kerk wordt dan een pilotproject gestart en indien deze pilots succesvol zijn worden de activiteiten ondergebracht in één van de drie Taakgroepen. Voorbeelden anno 2020 zijn:

1. Centrum Kerken Overleg (CKO) met als doel het ontwikkelen van samenwerkingsprojecten met Doopsgezinde Kerk, Elim en de Rooms Katholieke Kerk "De Goddelijke Verlosser". De samenwerking richt zich op het organiseren van gezamenlijke activiteiten en het onderling onder de aandacht brengen van activiteiten binnen de Centrumkerken.
2. Filosofisch Café: Drachten/Hoogeveen: Deze Filosofische Cafés benaderen de filosofie vaak vanuit een seculiere invalshoek. Een complementaire samenwerking ontstaat indien de Taakgroep Cultuur filosofische thema's vanuit een joods-christelijk perspectief aankaart.
3. Avondgebed, een maal per maand op zondagavond
4. Meditatiegroep, bijeenkomst één maal per maand op donderdagavond van deelnemers vanuit diverse kerken in Smallerland
5. Projectgroep herdenking overledenen op laatste zaterdag van het kerkelijk jaar

6. Muziekscholen en/Kunstacademies: Samenwerking biedt ruimte voor experimenten en geeft jonge kunstenaars een podium om zich te kunnen ontwikkelen
7. Bibliotheek: Samenwerking rond literatuur en poëzie

Daarnaast zijn er ad hoc contacten met organisaties in Smallerland waarvan de werkzaamheden raakvlakken hebben met de activiteiten van de drie Taakgroepen.

4.3.2 Taakgroep Erediensten

De Taakgroep Erediensten ambieert een continuering van de huidige vorm van invulling van de erediensten. Dit betekent:

- Erediensten met ruimte voor kritisch-theologische benadering van Schrift en Belijdenis
- Erediensten met zorg en aandacht voor de liturgische opbouw en voor kerkmuziek
- Erediensten met ruimte voor experimenten
- Erediensten met ruimte voor beleving van schoonheid (dit laatste met het oog op samenhang met activiteiten van de Taakgroep Cultuur)
- De verbinding zoeken met de Taakgroepen Cultuur en Maatschappij
- Dienst op de laatste zondag van het kerkelijk jaar in de Grote Kerk. De invulling van de dienst op de laatste zondag van het kerkelijk jaar kan gewijd zijn aan het herdenken van niet genoemde overledenen als bijvoorbeeld vluchtelingen en oorlogsslachtoffers. De Grote Kerk onderscheidt zich op deze manier door een toewijding aan deze groep en raakt zo het maatschappelijke doel dat aan de Grote Kerk verbonden is.

4.3.3 Taakgroep Cultuur

In de zich seculariserende maatschappij streeft de Taakgroep Cultuur naar het present stellen van culturele elementen uit de joods-christelijke traditie. Hierbij wordt gestreefd naar samenhang met de activiteiten van de Taakgroepen Eredienst en Maatschappij. Invullingvormen zijn:

1. Kwalitatief hoogstaande exposities
2. Concerten met professionele zangers en musici
3. Een podium bieden voor jonge talenten
4. Het aanbieden van lezingen(cycli) rond onderwerpen die actueel en aan de orde van de dag zijn of die een verdieping bieden van het joods-christelijke gedachtegoed
5. Culturele experimenten
6. De verbinding zoeken met de Taakgroepen Erediensten en Maatschappij.

4.3.4 Taakgroep Maatschappij

De ambities van de Taakgroep Maatschappij zijn:

1. Het continueren van het inloophuis
2. Het ontwikkelen van de talenten van de bezoekers van het inloophuis (wederkerigheid)
3. Invulling geven aan de presentietheorie
4. Organiseren/faciliteren werkcafé
5. Steunpunt schuldhulpmaatje/PIN-loket
6. Projecten tegen eenzaamheid
7. Interreligieuze diensten
8. Het ontvangen van eetgroepen
9. Schilders club
10. Vrouwenhuis
11. De verbinding zoeken met de Taakgroepen Cultuur en Erediensten

5. Wat willen we in 2024 hebben bereikt?

5.1 Taakgroep Eredienst

Verdieping en bewustwording van de liturgie, maar ook meer diversiteit in liturgie en preek bij voorbeeld “Keek op de preek”, c.q. “Preek van de leek” en evidentie van kritisch theologische onderbouwing.

5.2 Taakgroep Cultuur

Voor 2024 beschouwt de Taakgroep Cultuur de invulling van haar missie als succesvol indien:

1. er sprake is van een aantoonbare belangstelling vanuit de (seculiere) buitenwereld voor activiteiten die in de Grote Kerk worden georganiseerd.
2. het aantal vrijwilligers dat activiteiten van de Taakgroep Cultuur wil ondersteunen significant is toegenomen (in 2019: 16 vrijwilligers Open Grote Kerk; 4 vrijwilligers voor ad hoc projecten. Significant bij toename van meer dan 25%).
3. er in de periode 2020 – 2024 minstens één nieuwe activiteit van de grond komt die revenuen genereert om zichzelf te financieren dan wel een andere activiteit mogelijk maakt. (in 2019 draaiden de zondagmiddagconcerten quitte).

5.3 Taakgroep Maatschappij

De huidige samenstelling van de Taakgroep Maatschappij is zodanig dat er te weinig capaciteit is om de ambities waar te maken en dus te vertalen in concrete doelstellingen.

De eerste stap is om samen met het College van Diakenen een Diaconaal Werker te werven.

De tweede stap is om in 2020 minimaal 2 vrijwilligers te werven die de ambities waar willen maken.

6. Organisatie

6.1 Algemeen

Zie bijlage 1: Organogram

De Werkgroep GK komt 6x/jaar bij elkaar

6.2 Taakgroep Cultuur

Om overbodig te vergaderen te voorkomen wordt de Taakgroep Cultuur opgedeeld in de volgende onafhankelijke opererende clusters:

1. Organisatie concerten/muziekuitvoeringen
2. Organisatie Open Grote Kerk
3. Organisatie lezingen/discussie bijeenkomsten

Binnen de clusters vindt regelmatig overleg plaats. Vergaderingen van clusters onderling vindt ad hoc plaats indien afstemming noodzakelijk is.

6.3. Samenstelling bestuur

In het bestuur van de Werkgroep Grote Kerk worden de volgende functies onderscheiden:

- Voorzitter
- Secretaris
- Penningmeester
- Contactpersoon Stichting Vrienden van de Grote Kerk
- Contactpersoon Taakgroep Erediensten
- Contactpersoon Taakgroep Maatschappij
- Contactpersoon Taakgroep Cultuur
- Lid Werkgroep GK
- Adviseur namens Centrale Diaconie Drachten (CDD)

In de praktijk vervullen leden van de Werkgroep GK meerdere functies.

De Werkgroep GK is via de voorzitter vertegenwoordigd in de Algemene Kerkenraad (AK)

7. Financiën

7.1 Financiële grondslag

Grondslag voor de financiële organisatie rond de Grote Kerk zijn de regels van de PKN/PGD, in het bijzonder die welke zijn opgesteld door de colleges van kerkrentmeesters en diakenen. Deze twee colleges, hierna CVK en CDD genoemd, kenmerken twee streng gescheiden functies binnen de Algemene Kerkenraad van de PGD. Uitvoering van de regels, beheer van de financiën en voeren van de boekhouding, is opgedragen aan het Kerkelijk Bureau (hierna KB). Het zijn dus CVK, CDD en KB die regels geven, regels uitvoeren en controleren waarmee de Werkgroep GK werkt in geval van geldstromen. Er is een beschrijving van de geldstromen vastgesteld. Deze kan via de website van de Grote Kerk worden geraadpleegd.

7.2. Fondsen en ondersteunende stichtingen rond de Grote Kerk

7.2.1. Eigen fondsen Werkgroep GK

De Werkgroep GK beheert thans samen met het CVK twee “eigen” fondsen:

1. Het reeds lang bestaande Fonds Activiteiten Grote Kerk en
2. Een nieuw fonds rond legaten, recent gevormd naar aanleiding van een erfenis.

7.2.2. Ondersteunende stichtingen

Naast de eigen fondsen bestaan er twee ondersteunende stichtingen:

7.2.2.1. *Stichting Vrienden van de Grote Kerk*

Stichting Vrienden van de Grote Kerk is opgericht door de AK, maar verder geheel zelfstandig. Een afgevaardigde van de Stichting Vrienden van de Grote Kerk maakt, als lid, deel uit van de Werkgroep GK. Stichting Vrienden van de Grote Kerk is regelmatig sponsor voor activiteiten in de Grote Kerk.

7.2.2.2. *Stichting Orgelconcerten Grote Kerk*

Stichting Orgelconcerten Grote Kerk werd destijds opgericht binnen de Hervormde Gemeente. Deze stichting is geheel zelfstandig, organiseert regelmatig orgelconcerten in de Grote Kerk, krijgt haar inkomsten uit deze regelmatig georganiseerde concerten en sponsort soms andere activiteiten in de Grote Kerk. De Werkgroep GK is aanspreekpunt van de PGD voor deze stichting.

8. Werkwijze rond operationele zaken

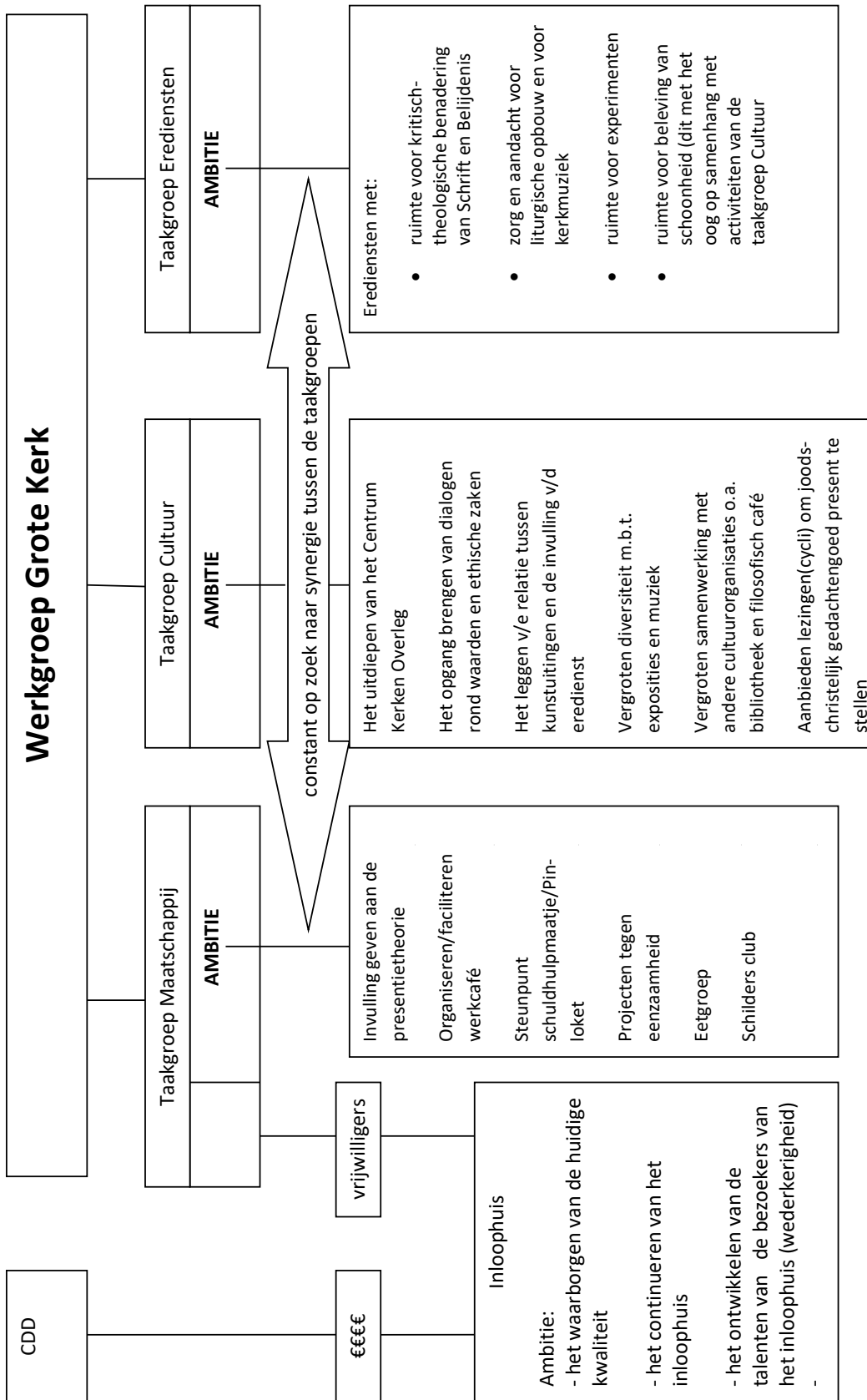
8.1. Vakantie of langdurige afwezigheid van de kosteres

Het beleid van de PGD is om bij vakantie of uitval van kosteres opvang te regelen via vrijwilligers. Bij uitzondering, omdat bij de Grote Kerk het aantal beschikbare vrijwilligers beperkt is, kan in overleg met de kerkmeester en de kerkrentmeester een post “Onvoorzien” worden aangesproken voor bijvoorbeeld schoonmaak door Post Cleaning. Voor het Agendabeheer moet de Werkgroep GK zelf met de kosteres een oplossing zoeken.

8.2. Waardering voor vrijwilligers

In lijn met het beleid van het CvK om vrijwilligers niet geldelijk te belonen, ook niet met een bloemenbon, zal worden volstaan met het overhandigen van een echt boeket of het organiseren van een leuke activiteit.

Bijlage 1: Organogram

Bijlage 2: Positie Werkgroep GK binnen PGD

- Ambtsdrager
- Niet ambtsdrager
- Gebied hoort
- Gebied buid
- V Voorzitter
- S Scriba
- P Predikant

